

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Jubilea a zprávy

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 27 (1982), No. 4, 234--235

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139804>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1982

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

a od myšlenky k jejímu provedení v praxi je dlouhá cesta.

Víme však, čeho chceme dosáhnout. Jsme přesvědčeni, že náš způsob integrované přípravy učitelů fyziky je sice malým, ale ne nedůležitým příspěvkem ke zvýšení úrovně vyučování fyzice. A takové příspěvky jsou velmi významné pro to, aby se fyzika udržela a dále rozvíjela jako kulturní zkušenost celého lidstva.

Literatura:

- [1] PIAGET, J.: *To understand is to invent*. Grossman Publ., N. Y., 1973.
- [2] NACHTIGALL, D.: *Lehrerausbildung, Fachdidaktik und das didaktische System*. Physik und Didaktik 2, 1976.
- [3] HEEGE, R.: *Sprache, Wahrnehmung, Information und Fachdidaktik*. Didaktik und Naturwissenschaft, Bd. 1, Hrsg. D. NACHTIGALL. P. Lang, Frankfurt, 1979.
- [4] WEIDNER, R. T. - SELLS, R. L.: *Elementary classical physics*. Allyn and Badon, Boston, 1978.
- [5] FORD, K. W.: *Classical and modern physics*. Xerox College Publishing, Lexington, 1972.
- [6] PIAGET, J. - INHELDER, B.: *The child's conception of space*. Routledge and Kegan Paul, London, 1956.
- [7] BAUER, G. - KONRAD, M. - NACHTIGALL, D. - ZEYER, G.: *Didaktikum — Konzept einer hochschuldidaktischen Alternative in der Lehrerausbildung*. Hochschuldidaktisches Zentrum für den Gesamthochschulbereich, Dortmund, INFO 3, 1978.

*Z angličtiny přeložila a upravila
Pavla Zielenicová*

jubilea zprávy &

SEDMDESÁTINY AKADEMIKA JINDŘICHA BAČKOVSKÉHO

Dne 4. května 1982 se dožil významného životního jubilea akademik Jindřich Bačkovský, člen prezidia ČSAV a vedoucí oddělení fyziky vysokých tlaků Fyzikálního ústavu ČSAV. Československé fyzikální veřejnosti je dobře znám jako odborník v rentgenové spektroskopii a jako neúnavný organizátor fyzikálního výzkumu a jeho spojení s výrobou u nás. Tyto rysy jeho vědecké a vědeckoorganizátorské činnosti byly zhodnoceny při příležitosti jeho dřívějších jubileí. Při příležitosti letošního jubilea bych rád upozornil na některé další rysy jeho osobnosti, které nebyly uvedeny v dřívějších člancích. Se

s. Bačkovským jsem v úzkém kontaktu již více než 25 let, a proto snad si to mohu dovolit.

V rozhovoru se s. Bačkovským vždy vyzářoval a dodnes vyzářuje jeho mladistvý elán. Při- jde-li k němu kdokoli s problémem vědeckým, technickým anebo osobním, nikdy neodmítne pomoc a vždy ochotně a se zaujetím se snaží

příspěvek k řešení předložené otázky. V minulém přetiletce to byla např. otázka elektronové litografie. S. Bačkovskému bylo svěřeno zajištění některých organizačních záležitostí, které bezpochyby přispěly k úspěšné realizaci elektronového litografu v Ústavu přístrojové techniky ČSAV v Brně. To však s. Bačkovskému nestačilo. Dočetl se, že se v zahraničí začíná pracovat na novém typu litografie, a to na tzv. rentgenové litografii, která ve spojení s elektronovou litografií by pravděpodobně mohla nad dnešní možnosti zvýšit hustotu polovodičových jednotek v integrovaných obvodech. Jeho zásadou je využívat v průmyslové praxi ze základního fyzikálního výzkumu to, co je užitečné a co je nové anebo co se ve světě začíná rozpracovávat. Snaží se dosáhnout toho, aby zpoždění naší výroby bylo co nejmenší nebo abychom byli vůbec první. Proto se v posledních letech věnuje se svými spolupracovníky výzkumu fyzikálních podmínek rentgenové litografie, aby zkušenosti ze základního fyzikálního výzkumu mohl pak předat těm, kteří snad budou rentgenový litograf realizovat.

Ve styku s mladými lidmi je s. Bačkovský plný zájmu o jejich pracovní i osobní problémy. Po druhé světové válce velmi intenzivně propagoval výchovu nových, mladých vědeckých pracovníků formou vědecké aspirantury. Již v roce 1949 vedl výchovu prvních vědeckých aspirantů z oboru fyziky u nás a od této doby připravil řadu mladých fyziků pro vědeckou práci ve Fyzikálním ústavu ČSAV nebo na jiných pracovištích akademie nebo vysokých škol a průmyslových institucích. Příkladný je jeho zájem o postup prací aspirantů, jakož i o úspěšné zakončení jejich aspiratur. Objeví-li se potíže během aspirantury, s. Bačkovský vždy s porozuměním je pomáhá mladému pracovníkovi překonat.

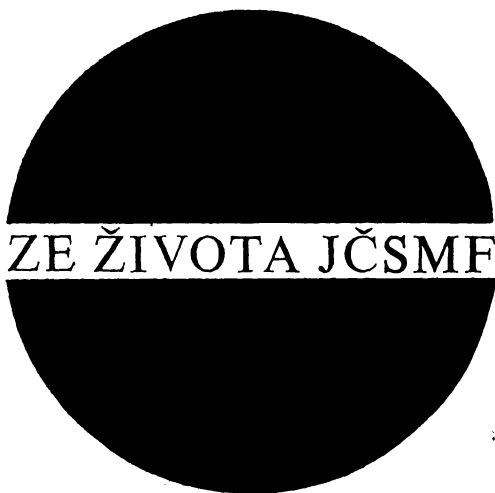
Již řadu let se s. Bačkovský stará v ústavu o politickoideovou výchovu mladých vědeckých pracovníků. Jeho přednášky nebo spíše besedy jsou oblíbené a hojně navštěvované. Důvodem pro to je, že s. Bačkovský je ochoten respektovat názor druhého, ovšem má-li sám na daný problém jiný názor, dovede o něm zaujatě a přitom taktně diskutovat. To je v soulahu s jeho životní filozofií, a to že názor, který si vytvoří, musí mít předem ověřen v diskusi s mnoha lidmi, kteří jsou s danou problematikou solidně seznámeni. Obvykle jsou jeho názory dobré a dovede je pádnými a logickými důvody dobře obhajovat.

Neodmyslitelnou součástí osobnosti s. Bačkovského je jeho velký koníček, a to zahrádkářství. Na své chatě nedaleko Prahy má velkou zahradu s množstvím květin a vzácných dřevin, které pěstuje pro vlastní radost i pro radost svých návštěvníků. Ty pak překvapí zajímavým a zasvěceným výkladem o každé rostlince ze své zahrady. Procházka zahradou je tak sugestivní, že i ti, kteří se o tyto krásy přírody málo zajímají, podlehnou kouzlu barev a rozmanitosti tvarů.

Snad se mně v těchto několika řádcích podařilo ukázat ty rysy osobnosti s. Bačkovského, o kterých se v článcích k těmto jubileím zpravidla nepíše, které však podle mého názoru dokreslují osobnost jubilanta.

Přeji s. akademiku Bačkovskému jménem celé naší fyzikální obce mnoho zdraví do dalších let, dobrou životní pohodu a mnoho úspěchů v jeho vědecké a organizátorské práci ve prospěch československé fyziky.

Miloš Matyáš

SEDMÁ KONFERENCE
ČESKOSLOVENSKÝCH FYZIKŮ

Ve dnech 24.—28. srpna 1981 se v Praze konala sedmá konference čs. fyziků. Jejimi pořá-